

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Raport Sektorowy
**Sektor budowlany
w Kanadzie**

**SEKTOR BUDOWLANY
W KANADZIE**

© PAIH S.A.

Niniejsza publikacja ma charakter informacyjny.
Została opracowana na podstawie informacji uznanych za wiarygodne
i nie stanowi wykładni ani opinii prawnej.

PAIH S.A. nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania
zamieszczonych w niniejszej publikacji informacji oraz za możliwe
konsekwencje jakichkolwiek działań podjętych w oparciu o te informacje.

Wydawca: Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.

Warszawa, październik 2018 r.

Spis treści

I.	Informacje podstawowe	3
II.	Ogólna charakterystyka sektora	5
III.	Działania na rzecz rozwoju infrastruktury Kanady	7
IV.	Inne rządowe formy pomocy publicznej w Kanadzie.	9
V.	Organizacja rynku sektora budowlanego w Kanadzie	10
VI.	Terminologia branży budowlanej.	11
VII.	Materiały budowlane	13
VIII.	Technologie i system budowlany w Kanadzie	14
IX.	Zestawienie największych kanadyjskich firm budowlanych .	17
X.	Kanadyjskie i polskie inwestycje na rynku budowlanym. . . .	18
XI.	Perspektywy sektora budowlanego oraz umowa CETA.	19
XII.	Współpraca regulacyjna i ocena zgodności.	20
XIII.	Prawo budowlane	21
XIV.	Certyfikacja materiałów budowlanych.	22
XV.	Główne instytucje i organizacje kanadyjskiego sektora budowlanego	23
XVI.	Najważniejsze targi branżowe	25
XVII.	Przydatne adresy.	26

I. Informacje podstawowe

Sektor budowlany jest jedną z największych i najważniejszych gałęzi przemysłu Kanady biorąc pod uwagę liczbę działających firm i instytucji, zróżnicowanie pod względem działalności oraz liczbę zatrudnionych osób. W sektorze tym wyróżnić należy przede wszystkim: budownictwo mieszkaniowe, komercyjne oraz budowy obiektów związanych z infrastrukturą oraz inżynierią lądową, a także renowacje i remonty oraz inne prace budowlane.

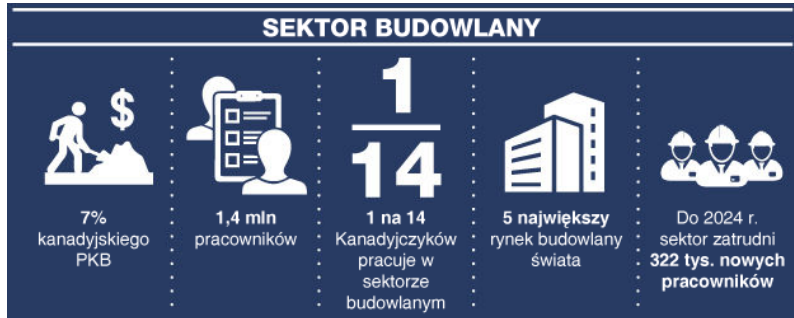
Według danych jednej z najważniejszych kanadyjskich organizacji branży budowlanej - Rady Sektora Budowlanego (The Construction Sector Council, BuildForce Canada) sektor ten wytwarza 7% **kanadyjskiego PKB** - co stanowi w przybliżeniu 280 miliardów CAD. Od 2010 roku roczny wzrost PKB Kanady wynosi średnio 2,5% dla wszystkich gałęzi przemysłu, a dla sektora budowlanego 2,8%.

Sektor ten zatrudnia około 1,4 mln pracowników, co oznacza, że jedna na 14 osób zatrudnionych w Kanadzie pracuje właśnie w branży budowlanej. Pracownicy budowlani wykonują pracę o średniej wartości 241 mld CAD rocznie. Od 1996 r. łączne zatrudnienie w sektorze zwiększyło się o prawie 700 tys. pracowników. W 2017 r. wzrost zatrudnienia w budownictwie wpłynął o 1,8% na ogólny wzrost zatrudnienia w Kanadzie.

Kanadyjski sektor budowlany jest piąty pod względem wielkości na świecie i szacuje się, że do 2024 r. zatrudni ok. 322 tys. nowych pracowników (wzrost o 7%). W 2017 r. 36% zatrudnionych pracowało w Ontario, następnie w prowincji Quebec (18%), Albercie (17%) i Kolumbii Brytyjskiej (16%).

Na terenie Kanady istnieje ponad 368 tys. przedsiębiorstw budowlanych, przy czym znaczącą ich większość stanowią prywatni kontraktorzy budownictwa mieszkaniowego. Przeciętna kanadyjska firma budowlana

to małe przedsiębiorstwo. W sektorze mieszkaniowym prawie 70% firm zatrudnia mniej niż pięciu pracowników.

Źródło: The Construction Sector Council, BuildForce Canada

II. Ogólna charakterystyka sektora

Kanada jest uważana za jeden z największych na świecie rynków mieszkaniowych, przemysłowych, komercyjnych, instytucjonalnych i rozwoju infrastruktury. Kanadyjska infrastruktura i sektor budowlany odnotowały ogromny wzrost w ciągu ostatnich 10 lat. Działalność budowlana w Kanadzie napędzana jest przez rządowe inwestycje w infrastrukturę, ceny ropy naftowej, popyt na mieszkania, imigrację i inwestycje sektora prywatnego w budownictwo komercyjne.

Według danych kanadyjskiego urzędu statystycznego „Statistics Canada”, od 1995 r. wartość pozwoleń na budowy systematycznie rośnie (z wyjątkiem kryzysu w latach 2008 – 2009) i wyniosła w 2017 r. 94,9 mld CAD (wzrost o 10% w porównaniu do roku 2016). Wartość pozwoleń na budynki niemieszkalne wzrosła w 2017 r. aż o 15% (do 35,4 mld CAD), natomiast pozwolenia na budowę nowych obiektów mieszkaniowych wzrosły o 9% osiągając poziom 59,5 mld CAD. W przeliczeniu na liczbę mieszkań jest to wzrost o 5% (220 412 mieszkań oddanych do użytku w 2017 roku).

Rząd federalny Kanady jak i rządy poszczególnych prowincji zobowiązały się do zwiększenia nakładów inwestycyjnych w zakresie infrastruktury, co pociągnie za sobą wzrost zatrudnienia w sektorze budowlanym oraz modernizację i poprawę obecnej infrastruktury.

Za sprawą rosnącej imigracji kanadyjskie miasta i aglomeracje w ciągu najbliższych 20 lat będą się znacząco rozrastać. Szacuje się, że do 2056 r. populacja Kanady przekroczy 42,5 mln osób (obecnie jest to 36,6 mln). Przewiduje się również, że w latach 2013 – 2041 emigracja stanowić będzie 73% całego wzrostu populacji, a przyrost naturalny – pozostałe 27%. Szybki przyrost populacji Kanady niesie za sobą większy popyt na nowe mieszkania, rewitalizację dotąd istniejących budynków, poprawę oraz rozbudowę dotychczasowej infrastruktury, co przyciągnie liczne nowe inwestycje w sektorze budowlanym.

III. Działania na rzecz rozwoju infrastruktury Kanady

Rząd federalny Kanady w budżecie na 2017 r. w ramach narodowego planu „Investing in Canada” ogłosił inwestycję na poziomie 180 mld CAD w przeciągu następnych 12 lat w projekty związane z rozwojem infrastruktury i transportu.

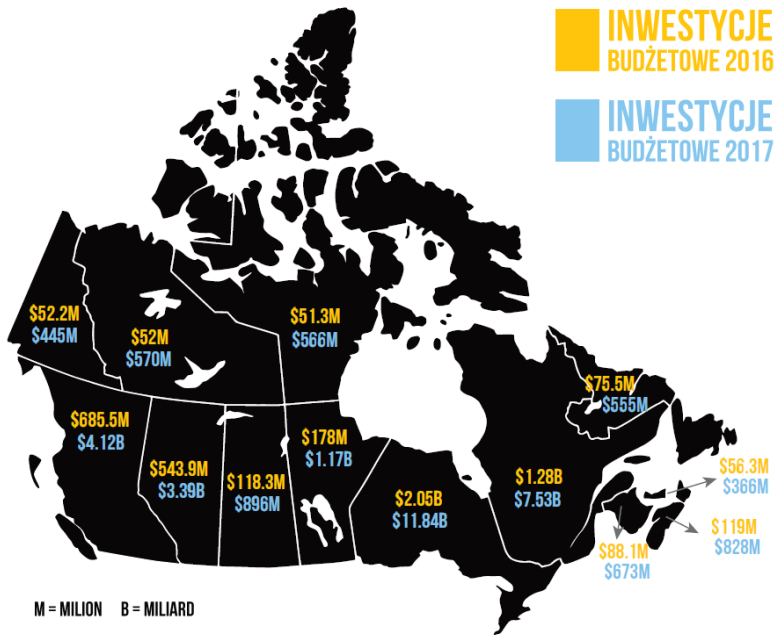
Rządowy plan zakłada dofinansowanie w wysokości 28,7 mld CAD na projekty związane z transportem publicznym (takie jak: rozwój i rozbudowa kolei miejskich oraz metra), 26,9 mld CAD na infrastrukturę proekologiczną (m.in. budowę krajowych linii przesyłowych energii elektrycznej, finansowanie projektów z obszaru energetyki odnawialnej oraz budowę oczyszczalni ścieków) oraz 25,3 mld dolarów na rozwój infrastruktury społecznej (obejmującej projekty m.in. w zakresie budowy i rozbudowy szkół, przedszkoli, mieszkań społecznych, infrastruktury turystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej). Ponadto kwota 10,1 mld CAD zostanie przeznaczona na rozwój kanadyjskiej międzynarodowej wymiany handlowej, a 2 mld CAD na rozbudowę infrastruktury dla ludności żyjącej w najbardziej odległych terytoriach Kanady (m.in. budowa nowych dróg oraz rozwoju dostępu i łączności internetowej).

Rząd Kanady powołał także Bank Infrastruktury Kanady (*Canada Infrastructure Bank*), którego zadaniem będzie finansowanie nowych projektów oraz przyciąganie do Kanady zagranicznych inwestorów zainteresowanych udziałem w tego typu projektach.

Utworzony także został nowy urząd federalny „Invest in Canada Hub”, którego zadaniem będzie promowanie na rynkach zagranicznych potencjału inwestycyjnego Kanady oraz pozyskiwanie inwestorów zagranicznych. Działania nowej instytucji mają być realizowane we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych i Handlu Międzynarodowego

Kanady, Ministerstwem Innowacji, Nauki i Rozwoju Gospodarczego Kanady, biurami przedstawicielstw handlowych Kanady oraz lokalnymi biurami promocji gospodarczej w Kanadzie. Szacuje się, że rząd Kanady przeznaczy na ten cel 218 mln CAD w ciągu następnych pięciu lat. Powyższe działania w ocenie przedstawicieli kanadyjskiego rządu mają znacząco przyczynić się do ożywienia gospodarczego.

Alokacja inwestycji rządowych według poszczególnych kanadyjskich prowincji i terytoriów

Źródło: Infrastructure Canada

IV. Inne rządowe formy pomocy publicznej w Kanadzie

Krajowy Program Mieszkaniowy (National Housing Strategy Plan), o wartości 40 mld CAD, przyjęty na najbliższe 10 lat, zakłada budowę 100 tys. nowych domów i mieszkań. Dzięki temu 385 tys. rodzin trafi do lokali niedrogich w utrzymaniu, a w latach 2020 – 2028 aż 300 tys. rodzin otrzyma specjalną dopłatę do czynszu, co ma zapewnić znaczące zmniejszenie bezdomności.

W ramach tej kwoty, prawie 16 mld trafi do specjalnego krajowego funduszu, który ma przeznaczyć 4,7 mld CAD na finansowanie projektów, a 11,2 mld CAD - na nisko oprocentowane pożyczki dla deweloperów. Od deweloperów będzie się wymagać, by 30% mieszkań w budynku (z mieszkaniem na wynajem) miało przez przynajmniej 20 lat czynsz o wysokości nieprzekraczającej 80% mediany rynkowej. Inne warunki do spełnienia dla zainteresowanych tanimi pożyczkami to większa energooszczędność niż nakazywana obecnie w przepisach i zagwarantowanie, że 20% mieszkań w budynku lub kompleksie będzie łatwo dostępnych dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo, rząd zamierza wnieść raport rzeczowy do programu, czyli przekazać tereny o wartości 200 mln CAD na budownictwo komunalne.

W kontekście rosnącej imigracji do Kanady - a w nadchodzących trzech latach będzie to ok. 1 mln osób, które będą osiedlać się głównie w największych miastach - zapotrzebowanie na nowe domy i mieszkania będzie stale rosło. Tymczasem w takich miastach, jak Toronto, Montreal czy Vancouver, tanich domów i mieszkań właściwie nie ma, a wynajęcie mieszkania o niewielkim czynszu jest bardzo trudne. Toronto Community Housing, największa w Kanadzie korporacja zarządzająca lokalami komunalnymi, ma pod opieką 60 tys. mieszkań, ale od lat ma problemy z ich remontami.

V. Organizacja rynku sektora budowlanego w Kanadzie

W Kanadzie i w pozostałych państwach członkowskich Północnoamerykańskiego Układu o Wolnym Handlu obowiązuje Północno Amerykański System Klasyfikacji Przemysłu (North American Industry Classification System - NAICS), według którego sektor budowlany jest oznaczony numerem 23 (Construction – NAICS 23)

Sektor ten jest podzielony w systemie NAICS na:

- **236** - Budowa budynków (Construction of Buildings) w tym: 2361 – Budownictwo mieszkaniowe - Residential Building Construction oraz 2362 – Budownictwo budynków niemieszkalnych - Non-residential Building Construction;
- **237** - Budowa ciężkich konstrukcji i inżynierii lądowej (Heavy and Civil Engineering Construction);
- **238** – Wykonawcy specjalistyczni (Specialty Trade Contractors).

W oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego Statistics Canada spośród 25 wiodących branż (5 cyfrowe kody NAICS) **w kanadyjskim imporcie z Polski w 2017 r.** na 4 miejscu znalazły się materiały budowlane i wyposażenia wnętrz z branż: produkcji mebli domowych i instytucjonalnych - wartość 105,8 mln CAD, na pozycji ósmej – meble biurowe - wartość 29,9 mln CAD, na dziewiątej: wentylacja, ogrzewanie, klimatyzacja i komercyjne urządzenia chłodnicze – 27,9 mln CAD. Kanada importuje z Polski również urządzenia elektryczne wykorzystywane w branży budowlanej oraz kotły energetyczne i wymienniki ciepła.

VI. Terminologia branży budowlanej

W stosunku do firm działających w budownictwie używane są następujące określenia: generalny wykonawca (*general contractor*), wykonawca projektu (*design-builder*), wykonawca spekulatywny (*speculative builder*), wykonawca operacyjny (*operative builder*) i kierownik budowy (*construction manager*).

Stosowane określenie zależy od zakresu projektu, za który odpowiada dana firma, stopnia odpowiedzialności i ryzyka, jakie ponosi, rodzaju inwestycji, którą wykonuje, oraz tego, czy pracuje na podstawie umowy z właścicielem czy na własny rachunek.

Generalni wykonawcy zazwyczaj realizują budowę na podstawie umowy z klientem (właścicielem terenu i budynku lub budowli, która ma zostać wykonana) i realizacji projektów, które wymagają wykonania kilku specjalistycznych robót budowlanych. Bardzo często generalny wykonawca zleca innym firmom podwykonawstwo niektórych, specjalistycznych robót.

Wykonawcy projektu mają zbliżone zadania do generalnych wykonawców z tą różnicą, że przy inwestycji budowlano-projektowej, wykonawca jest

odpowiedzialny najpierw za stworzenie projektu architektonicznego konkretnego zakresu prac, a następnie jego wykonanie.

Firmy budowlane, które budują na własny rachunek celem odsprzedaży, nazywane są: wykonawcy spekulatywni, wykonawcy operacyjni lub wykonawcy handlowi (*merchant builders*). Najczęściej są zaangażowani w budowę budynków mieszkalnych.

Kierownicy budowy zapewniają nadzór i planowanie robót dla zleceniodawcy, w przeważającej części w trakcie trwania procesu budowlanego. Tego typu usługa jest czasami określana jako „przedstawicielstwo zarządzania budową” (*agency construction management*) - w celu odróżnienia od typu generalnego wykonawstwa, nazywanego „zarządzanie budową pod ryzykiem” (*at-risk construction management*).

Przedsiębiorstwa specjalizujące się w określonej działalności budowlanej, zazwyczaj są klasyfikowane, jako „Wykonawcy specjalistyczni” (*Specialty Trade Contractors*). Wykonawcy specjalistyczni przeważnie działają w ramach umowy z inną firmą budowlaną, szczególnie przy renowacjach i remontach budynków oraz mogą zawierać umowy z właścicielem nieruchomości.

VII. Materiały budowlane

Jednym z najważniejszych materiałów budowlanych w Kanadzie, w szczególności w budownictwie mieszkaniowym jest drewno. Przemysł drzewny jest silnie rozwinięty, będąc jednym z podstawowych składników gospodarki kanadyjskiej o podstawowym znaczeniu dla wszystkich regionów kraju. Podsektor produkcji materiałów bazujących na drewnie stanowi dużą część kanadyjskiego przemysłu materiałów budowlanych.

VIII. Technologie i system budowlany w Kanadzie

W Kanadzie najbardziej rozpowszechnioną i typową metodą budowy domów i budynków mieszkalnych, jak również małych obiektów komercyjnych, jest lekka, szkieletowa konstrukcja drewniana określana jako „platform framing”. Obecność w elewacji cegieł czy kamienia sugeruje, iż dany budynek został wymurowany, jednak konstrukcja właściwa jest wykonana z drewna.

Na konstrukcję ścian zewnętrznych stosuje się elementy z drewna litego szerokości 140 mm. Nad poszczególnymi otworami okiennymi i drzwiowymi stosuje się nadproża, które zwiększają ilość słupków w ścianach. Ściana wypełniona jest materiałem izolacyjnym, w większości wełną szklaną. Usztywnienie konstrukcji stanowi drewnopochodna płyta mocowana po zewnętrznej stronie ścian zewnętrznej. Elewację stanowi okładzina drewniana, ceglana, tynk na podkładzie ze styropianu lub popularny siding winylowy. Dachy są najczęściej pokryte dachówką bitumiczną. Rzadko stosuje się dachówkę ceramiczną.

W budownictwie określanym, jako kanadyjskie czy amerykańskie podstawowy układ warstw ściany zewnętrznej przedstawia się następująco – od zewnątrz: okładzina elewacyjna – drewniana, ceglana, tynk, siding winylowy; folia wiatroizolacyjna lub papier bitumizowany; płyta poszycia – płyta wiórowa lub sklejka o zwiększonej odporności na wilgoć; konstrukcja ściany wypełniona izolacją cieplną grub. 140 mm; opóźniacz pary – folia paroizolacyjna; płyta gipsowo-kartonowa. Jest to podstawowe rozwiązanie, które może być modyfikowane szczególnie w zakresie elewacji, np. z dodatkową warstwą izolacji cieplnej.

Szeroko rozpowszechnionymi materiałami wykończeniowymi na podłogi są panele podłogowe oraz parkiet z litego drewna, jak również płytki ceramiczne. Duże zastosowanie mają również wykładziny dywanowe i płytki PCV. Przy wykańczaniu podłóg w Kanadzie powszechnie stosuje się system listew przypodłgowych (*baseboards*), wykonanych z mas drewnianych oraz litego drewna lub, na przykład w przypadku biur, wykonanych z plastiku. Ten sam system obowiązuje przy obrabianiu okien i drzwi z wykorzystaniem listew wykończeniowych (*mouldings*) i listew przysufitowych (*crow mouldings*).

W procesie renowacji i wykańczania budynków, w Kanadzie ważną rolę spełniają dekoratorzy wnętrz (*designers*). Posiadają oni zazwyczaj rozległe kontakty i klientów, oraz ściśle współpracują z wykonawcami ich projektów. W ich przypadku często działa zasada polecenia klientom danego wykonawcy, po czym następuje wycena robót i wykonanie projektu. Ich rola jest zazwyczaj decydująca przy doborze materiałów i produktów wykończeniowych, które są przedstawiane do zatwierdzenia klientom. Jest to, zatem istotna grupa docelowa przy planowaniu np. wprowadzenia nowych produktów wykończeniowych na rynek kanadyjski.

Główny kanał dystrybucji materiałów i artykułów budowlanych w Kanadzie to sieci handlowe wielkich marketów budowlanych, takie jak: Home Depot (ok 49,9% udziału w rynku), Lowe's (ok. 20,2% udziału w rynku), do którego należy sieć sklepów w prowincji Quebec Rénov-Dépôt, Kent Building Supplies, Rona, Home Hardware, H&S Building Supplies Ltd., Castle Building Centres Group Ltd; KENT, które oferują szeroki asortyment materiałów i urządzeń budowlanych, wykończeniowych oraz ogrodowych.

Równolegle istnieje drugi duży kanał dystrybucji głównie hurtowników materiałów budowlanych oraz materiałów wykończeniowych, pochodzących najczęściej z importu, takich jak: płytki ceramiczne, armatura, wyposażenie łazienek, okna i drzwi, podłogi drewniane czy meble.

IX. Zestawienie największych kanadyjskich firm budowlanych

Według ranking „Top Canada Contractors” kanadyjskiego „On Site – Canada & Construction Magazine” w 2017 r. 10 największych firmy z branży to: SNC-Lavalin, PCL Constructors Inc., Aecon Group Inc., EllisDon, Ledcor Group of Companies, Graham Group Ltd., Pomerleau Inc., Kiewit Canada Corp., Bird Construction, Stuart Olson.

X. Kanadyjskie i polskie inwestycje na rynku budowlanym

SNC Lavalin to największy kanadyjski koncern budowlano-inżynierski, który od kilkunastu lat obecny jest także na rynku polskim. SNC-Lavalin Polska (z siedzibą w Warszawie) należy do Działu Energetyki Ciepłej SNC-Lavalin, która wykonuje projekty w dziedzinie energetyki ciepłej, oferując usługi projektowe i wykonawcze dla sektora przemysłowego i energetycznego np.: zarządzanie projektami, projektowanie, organizację dostaw i usług, roboty budowlane i montażowe oraz zarządzanie budowlami, nadzór projektowy, rozruch, kontrolę jakości, usługi konsultingowe i wykonawstwo projektów „pod klucz”. W Polsce firma była zaangażowana między innymi jako podwykonawca w elektrowni Pątnów II w Koninie oraz budowę elektrowni we Włocławku (w konsorcjum z GE). Polski oddział SNC-Lavalin to centrala do ekspansji firmy na rynki Europy Środkowej, Wschodniej, Bliskiego Wschodu i Azji Centralnej, o czym świadczą np. znajdujące się w realizacji przez SNC-Lavalin Polska projekty w: Uzbekistanie i Iraku oraz np. wykonane projekty referencyjne w Czechach, Bośni i Hercegowinie, na Litwie i Niemczech.

W lutym 2018 r. polski producent płytek ceramicznych – Ceramika Paradyż podpisała kontrakt z kanadyjskim partnerem Eurcan Tile. Oferta firmy będzie dostępna na innowacyjnej platformie internetowej pozwalającej na wirtualną aranżację dowolnego wnętrza. To jedno z pierwszych pomyślnie zakończonych rozmów przedstawicieli polskich i kanadyjskich firm na tak dużą skalę w nowych warunkach pozwalających na eksport polskich produktów po preferencyjnych stawkach celnych wynikających z umowy gospodarczo-handlowej CETA.

XI. Perspektywy sektora budowlanego oraz umowa CETA

Po 7 latach negocjacji, **21 września 2017 r.** rozpoczęło się **tymczasowe** obowiązywanie Kompleksowej Umowy Gospodarczo-Handlowej między Unią Europejską a Kanadą – CETA, a dokładniej części handlowej umowy. Obie strony zobowiązały się do stopniowej i wzajemnej liberalizacji handlu towarami, zgodnie z art. XXIV GATT z 1994 r. cła na niemal wszystkie towary przemysłowe obu Stron.

Po wejściu CETA w życie zniesione zostaną cła na produkty pochodzące z rynków objętych umową wykorzystywane do budowy i utrzymywania oraz modernizacji infrastruktury w tym materiały budowlane. Firmy z branży budowlanej skorzystają także na ułatwieniach w przepisach dotyczących mobilności pracowników oraz lepszym dostępie do zamówień publicznych. W wyniku CETA unijne przedsiębiorstwa, w tym polskie, będą pierwszymi przedsiębiorstwami zagranicznymi, które uzyskają dostęp do kanadyjskiego rynku zamówień publicznych w stopniu, jakiego nie oferuje żadna inna umowa międzynarodowa zawarta przez Kanadę. Kanada po raz pierwszy otworzyła na zagraniczną konkurencję rynek zamówień szczebla samorządowego, sektora użyteczności publicznej oraz przedsiębiorstw rządowych, stanowiących własność całkowitą lub częściową władz prowincjonalnych.

XII. Współpraca regulacyjna i ocena zgodności

Protokół w sprawie wzajemnej akceptacji wyników oceny zgodności ustanowi mechanizm ułatwiający Kanadzie i Polsce akceptację wyników badań oraz certyfikacji wyrobów drugiej ze stron. Przepisy te mogą zmniejszyć koszty oraz opóźnienia marketingowe.

Protokół obejmuje urządzenia budowlane, maszyny, sprzęt elektroniczny, urządzenia terminala radiowego i telekomunikacyjnego oraz przyrządy pomiarowe, które mogą być istotne dla branży infrastruktury.

Po wejściu CETA w życie kanadyjscy i polscy eksporterzy z branży budowlanej będą mieli przewagę nad konkurencją pochodzącą z krajów, które nie podpisały preferencyjnej umowy handlowej z Kanadą.

Ze względu na szerokie plany inwestycyjne Kanady oraz duże i rosnące zapotrzebowanie na materiały budowlane, CETA otwiera nowe szanse dla polskich producentów materiałów budowlanych, a w szczególności dla producentów pokryć dachowych, podłóg drewnianych, płytek ceramicznych, okien i drzwi, a także mebli.

EU-CANADA

COMPREHENSIVE ECONOMIC
AND TRADE AGREEMENT (CETA)

XIII. Prawo budowlane

Zgodnie z kanadyjskim systemem prawnym, przepisy dotyczące budownictwa pozostają **w kompetencji władz rządów każdej z prowincji**. Ustawodawstwo prowincjonalne upoważnia rządy do regulowania większości zagadnień w zakresie budowy i projektowania nowych budynków mieszkalnych.

W celu spójności przepisów budownictwa pomiędzy prowincjami, w Kanadzie stworzono jednolity zestaw wymogów budowlanych - Krajowy Kodeks Budowlany Kanady (*The National Building Code of Canada – NBC*). Najnowsza wersja kodeksu NBC z 2015 r. dostępna jest na stronie National Research Council Canada w zakładce *NRC Publication – Codes Canada Publications*.

Kodeks ten nie ma charakteru prawa powszechnie obowiązującego, chyba, że zostanie przyjęty, jako obowiązujące prawo odpowiednim aktem przez władze prowincjonalne. Poszczególne prowincje ustalają, zatem indywidualnie przepisy i wymogi dotyczące prawa budowlanego na terenie danej prowincji.

Szczegóły dotyczące państwowych i prowincjonalnych kodeksów budowlanych znajdują się na stronie Canada Business Network w zakładce „Building codes, regulations and related standards”.

XIV. Certyfikacja materiałów budowlanych

Kanadyjski system certyfikacji i standardów różni się od rozwiązań obowiązujących w Unii Europejskiej i pomimo obowiązującej od września 2017 r. umowy CETA zalecany jest kontakt z instytucjami zajmującymi się certyfikacją m.in. materiałów budowlanych na tutejszy rynek. Wykaz wszystkich akredytowanych przez Kanadyjską Radę ds. Standardów - Standards Council of Canada instytucji znajduje się na stronie internetowej w/w instytucji (scc.ca) w zakładce: „Accreditation” / “Product, Process & Service Certification Bodies” / “Directory of Accredited Product, Process and Service Certification Bodies”.

W szczególności instytucjami, w których można sprawdzić czy dany produkt odpowiada normom kanadyjskim i uzyskać certyfikat zgodności są m.in.:

- “CSA Group” (csagroup.org);
- “Underwriters Laboratories” (canada.ul.com); firma posiada oddział w Polsce: poland.ul.com)

XV. Główne instytucje i organizacje kanadyjskiego sektora budowlanego

Organizacje branży budowlanej są zorganizowane według rodzaju działalności, produkcji, projektów lub usług. Stowarzyszenia pracodawców i związki zawodowe są zorganizowane i działają na poziomie krajowym, regionalnym lub regionalno-lokalnym. Praktycznie każda większa gałąź przemysłu posiada własny organ krajowy do reprezentowania jej interesów.

Ważną instytucją zajmującą się regulacjami i rozwojem rynku pracy w sektorze budowlanym jest Rada Sektora Budowlanego - *The Construction Sector Council*, *BuildForce Canada* a najważniejszym kanadyjskim stowarzyszeniem budowlanym zrzeszającym ponad 20 tys. kanadyjskich firm jest *The Canadian Construction Association* – CCA.

Sektor budownictwa mieszkaniowego jest reprezentowany przez organ państwowy tj. Kanadyjską Korporację Hipoteczną i Mieszkaniową - *Canada Mortgage and Housing Corporation*.

Grupy reprezentujące wykonawców to: Kanadyjski Instytut Konstrukcji Stalowych (*Canadian Institute of Steel Construction*), Kanadyjskie Stowarzyszenie Wykonawców Rurociągów (*The Pipe Line Contractors Association of Canada*), Kanadyjskie Stowarzyszenie Wykonawców Mechanicznych (*Mechanical Contractors Association of Canada*) i Kanadyjskie Stowarzyszenie Wykonawców Elektryki (*Canadian Electrical Contractors Association*).

Wśród stowarzyszeń producentów materiałów budowlanych znajdują się: Kanadyjskie Stowarzyszenie Cementowe – *Cement Association of Canada*, Kanadyjska Rada Drewna - *The Canadian Wood Council*, Stowarzyszenie Przemysłu Tworzyw Sztucznych Kanady – *Canadian Plastics Industry Association*, Instytut ds. Ogrzewania, Chłodnictwa i Klimatyzacji (*The Heating, Refrigeration and Air Conditioning Institute of Canada*).

Kanadyjska Komisja Dokumentów Budowlanych - *The Canadian Construction Documents Committee*, rozwija standardy dotyczące dokumentów umów budowlanych i związanych z nimi procedur przetargowych oraz przewodników administracyjnych.

XVI. Najważniejsze targi branżowe

Na terenie Kanady odbywa się corocznie szereg wystaw i targów poświęconych sektorowi budowlanemu. To doskonała i najlepsza okazja pokazania i promocji materiałów budowlanych na kanadyjskim rynku.

Najważniejszym wydarzeniem wystawienniczym branży budowlano – wykończeniowej w Kanadzie jest coroczna wystawa „*The Building Show*” i towarzyszące jej imprezy. Następna edycja odbędzie się w dniach 28 – 30 listopada 2018 r. w Toronto i będzie obejmowała targi branży budowlanej i wykończeniowej „*Construct Canada*”, forum sektora nieruchomości „*PM Expo*”, targi usług remontowych i wyposażenia wnętrz „*Home Builder & Renovation Expo*”, wystawę technologii budowlanych z wykorzystaniem betonu „*World of Concrete Pavilion*” oraz konferencję branży architektoniczno-projektowej „*IIDEXCanada*”.

Pozostałe targi z branży to:

- BUILDEX Vancouver
- GTA Home & Reno Show
- BC Home + Garden Show
- The Calgary Home + Garden Show
- National Home Show
- The Edmonton Home + Garden Show
- SIDIM Design Show
- The Canadian Furniture Show
- Interior Design Show West - Vancouver
- Toronto Fall Home Show
- Vancouver Fall Home Show

XVII. Przydatne adresy

Zagraniczne Biuro Handlowe (ZBH) w Kanadzie - Toronto Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.

438 University Avenue, Suite 1810

Toronto, ON M5G 2K8

Tel.: +1-416-546-4570

Zack Labieniec - kierownik biura

zack.labieniec@paih.gov.pl

www.canada.trade.gov.pl

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Ottawie

443 Daly Avenue

Ottawa, Ontario, K1N 6H3

Tel.: +1 613 789-0468

Fax: +1 613 789-1218

ottawa.info@msz.gov.pl

www.ottawa.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Montrealu

3501, Avenue du Musée

Montreal, Quebec H3G 2C8

Canada

Tel.: +1 514 840 6080

Fax: +1 514 285 8895

montreal.info@msz.gov.pl

www.montreal.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Toronto

2603 Lakeshore Blvd. West,

Toronto, Ontario M8V 1G5, Canada

Tel.: +1 416 2525471

Fax: +1 416 2520509

toronto.info@msz.gov.pl
www.toronto.msz.gov.pl

The Construction Sector Council, BuildForce Canada

220 Laurier Avenue West, Suite 1150

Ottawa, ON, K1P 5Z9, Canada

Tel: +1 613-569-5552

www.buildforce.ca

info@buildforce.ca

The Canadian Construction Association

1900 - 275 Slater Street

Ottawa ON K1P 5H9, Canada

Tel: +1 613-236-9455

www.cca-acc.com

cca@cca-acc.com

Canada Mortgage and Housing Corporation

700 Montreal Road

Ottawa, ON, K1A 0P7, Canada

Tel: +1 613-748-2000

www.cmhc-schl.gc.ca

Canadian Construction Documents Committee

1900 - 275 Slater Street

Ottawa, ON, K1P 5H9, Canada

Tel: +1 613-236-9455

info@ccdc.org

www.ccdc.org

Źródło: Government of Canada, Statistics Canada, Industry Canada, The Construction Sector Council, BuildForce Canada, National Research Council Canada, Strona Komisji Europejskiej, The Canadian Construction Association, On Site - Canada & Construction Magazine.

PAIH Expo

I Forum Wsparcia
Polskiego Biznesu za Granicą

www.paih.gov.pl